Memo actualisatie Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied

De provincie Utrecht werkt aan de actualisatie van de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied inclusief een voorstel voor een nieuwe overlegstructuur. De huidige Uitvoeringsstrategie is vastgesteld in 2022. Een belangrijk punt bij de actualisatie is dat de provincie in wil zetten op het formeren van Bestuurlijke stuurgroepen (BSG's) op het niveau van de negen deelgebieden benoemd in het UPLG. Waarmee de uitvoering en bestuurlijke sturing nadrukkelijker in deze gebieden wordt belegd.

De actualisatie staat nu geagendeerd in beide Regionale Stuurgroepen (RSG's), Oost en West, bedoeld om de eerste gedachtelijnen voor de Uitvoeringsstrategie vanuit de provincie te toetsen en reacties en aandachtspunten op te halen bij de partners. Provincie is benieuwd hoe de RSG aankijkt tegen bestuurlijke stuurgroepen op gebiedsniveau? Wat is er nodig om deze tot een succes te maken? Welke rol is er daarbij voor een Regionale Stuurgroep, waar zou dan behoefte aan zijn? Wat zijn andere belangrijke factoren voor een succesvolle uitvoeringsstrategie, binnen de provinciale kaders?

Op 12 november geven gedeputeerde Gijs de Kruif en de programmamanager UPLG Wytse Dassen een presentatie over de actualisatie Uitvoeringsstrategie Landelijke Gebied. Deze presentatie heeft Wytse Dassen ook in het Ambtelijk Vooroverleg ter voorbereiding op 12 november gegeven.

De eerste ideeën zijn ook op 15 oktober besproken met beide Agendacommissie van de RSG-Oost en West en met de RSG-West op 29 oktober. Er is dus al wat voorwerk gedaan. Hieronder alvast een korte weergave van de aandachtspunten die vanuit beide AC's en de RSG-West zijn ingebracht. Op 12 november tijdens de RSG-Oost kunt u hier op aanvullen en aanscherpen en over in gesprek gaan met elkaar en de gedeputeerde.

Samenvatting van reactie uit bijeenkomst met de Agendacommissies op 15 oktober en de RSG-West van 29 oktober:

- Brede steun voor het uitgangspunt dat de uitvoering in de negen gebieden wordt georganiseerd. De nieuwe overlegstructuur mag geen doel op zich mag worden. De overlegstructuur moet ten dienste staan van de uitvoering en niet andersom.
- Voorkom dat er een structuur ontstaat zonder voldoende bevoegdheden om tot uitvoering te komen. Dat verantwoordelijkheden naar de gebieden worden verplaatst zonder bijbehorende bevoegdheden, middelen en beslisruimte. Dit vraagt om duidelijke afspraken over verantwoordelijkheden, besluitvorming, bestuurlijk mandaat en financiële bevoegdheden. Het vraagt vooral om vertrouwen vanuit de provincie in deze gebiedseigen sturing met de bijbehorende bevoegdheden en middelen (handelingsruimte). Daarbij is behoefte aan integraal beschikbaar budget of 'handgeld'.
- Deelname aan negen BSG's vraagt veel capaciteit van betrokken gebiedspartijen, w.o. de maatschappelijke organisaties; adequate uitvoer kan niet zonder voldoende menskracht, deskundigheid en ondersteuning.
- Het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen en uitvoeringscapaciteit is een essentiële succesvoorwaarde.
- De samenstelling van de BSG moet aansluiten bij de kenmerken en belangen van het gebied en de balans tussen belangen (i.c. landbouw én natuur) dient ook geborgd te zijn.

Tegelijk is een zekere eenduidigheid nodig om te voorkomen dat negen sterk uiteenlopende werkwijzen ontstaan. Bouw voort op wat al goed werkt. Lopende polder- en gebiedsprocessen mogen niet worden afgeremd

- Belangrijk dat de structuur veel ruimte biedt voor gebiedseigen initiatieven; deze moeten laagdrempelig in het proces geïntegreerd kunnen worden. De energie en initiatieven die in gebieden aanwezig zijn, moeten leidend kunnen zijn bij de volgorde en invulling van de uitvoering. Een te strak vooraf vastgestelde prioritering kan deze dynamiek in de weg staan.
- Hoe verhoudt de uitvoeringsstrategie zich tot andere maatschappelijke opgaven, zoals wonen, infrastructuur, energie, water en economische ontwikkeling. Een te eenzijdige focus op UPLG-doelen kan de integrale gebiedsaanpak belemmeren.
- Eenvoud en snelheid: voorkom dat extra bestuurlijke lagen en ingewikkelde procedures de uitvoering vertragen.
- De rol van de provincie binnen de BSG's, de gebiedsregisseurs en de benodigde lokale uitvoeringsteams vraagt verdere uitwerking.
- Er blijft behoefte aan een overkoepelend bestuurlijk gremium zoals de RSG dat de samenhang tussen gebieden bewaakt, gebiedsoverschrijdende vraagstukken bespreekt en ruimte biedt voor het bredere bestuurlijke en politieke gesprek. Afweging tussen belangen, kennisdeling, knelpunten signaleren en waar nodig bijsturen. Gevraagd wordt hoe deze functie zich verhoudt tot de verantwoordelijkheden van de BSG’s en waar het overzicht over de negen gebieden wordt belegd.